

RAPORTUL CONDUCERII 2020

ORGANUL EXECUTIV
O.C.N. „CORPORAȚIA DE FINANȚARE RURALĂ” S.A.

CUPRINS

---

1. Mediul economic.....	3
2. Informație generală.....	5
3. Indicatori financiari de performanță.....	8
4. Activitatea de creditare.....	11
5. Managementul resurselor umane.....	15
4. Managementul riscurilor	17
5. Obiectivele pentru anul 2021.....	19

1. MEDIUL ECONOMIC

În anul 2020, economia națională a Republicii Moldova a suferit impact fără precedent al pandemiei COVID-19 și calamităților naturale, acutizând problemele și vulnerabilitățile deja existente.

Pandemia COVID-19 și efectele sale neprevizibile au determinat autoritățile să declare, începând cu luna martie 2020, stare de urgență națională, cu restricții asupra activității economice și sociale. Pe lângă aceasta, agravarea situației economice a continuat prin afectarea ei de seceta hidrologică, care s-a produs în primăvara-vara aceluiași an.

După estimările preventive ale Guvernului Republicii Moldova, Produsul Intern Brut în anul 2020 vă scădea cu 6,5%, exporturile – cu 13%, importurile – cu 9%, producția industrială – cu 4%, producția agricolă – cu 27%.

Cererea internă a avut impact aproape dezinflaționist. De la începutul anului 2020, rata inflației a urmarit o traiectorie descendentă, în contextul unei cereri interne slabe, scăderii prețurilor la combustibil, ajustării tarifelor la energia electrică. Conform datelor Băncii Naționale al Republicii Moldova (în continuare BNM), rata inflației anuală a constituit cca 0,4%, fiind sub limita intervalului de variație al țintei inflației stabilite de BNM (5%).

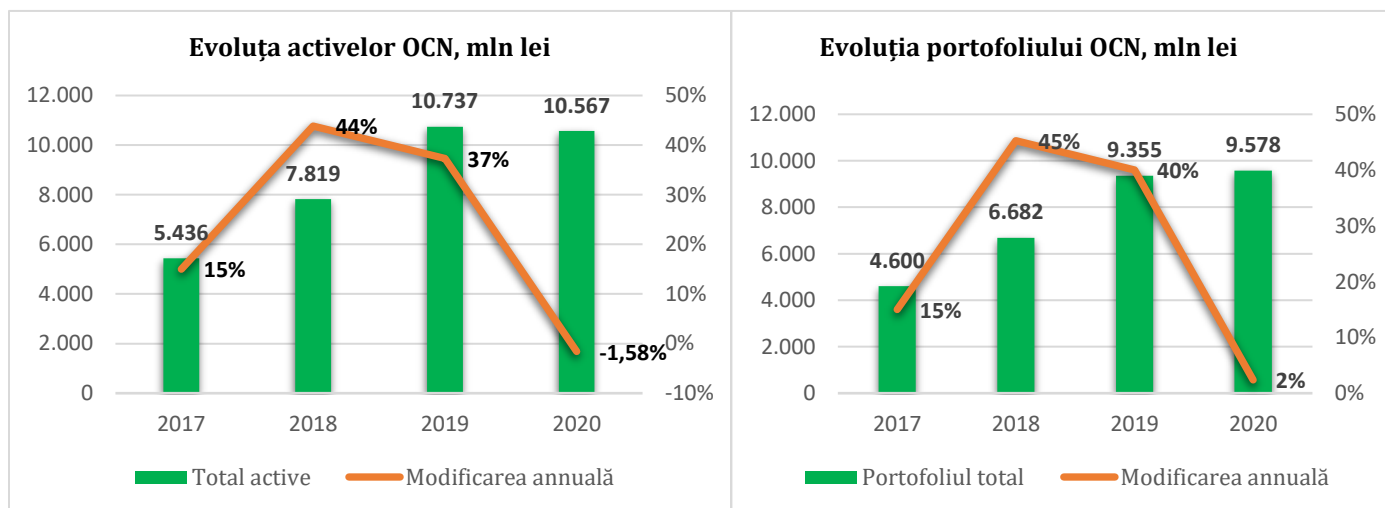
În anul 2020, după deprecierea din trimestrul I, leul moldovenesc a marcat o apreciere față de dolarul SUA, stabilind cursul de 17,21 lei la finele anului. Se consideră, că aprecierea leului a fost determinată de scăderea cererii pentru valuta străină din cauza sistării activității economice și diminuării cererii interne. Leul moldovenesc a marcat o depreciere de 10% față de EURO, comparativ cu începutul anului, stabilind cursul de 21,13 lei. Acest fapt se explică prin deprecierea cursului dolarului SUA față de EURO pe piața valutar-financiară internațională.

Conform datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, câștigul salarial mediu lunar nominal brut al unui salariat din economia națională pentru sfârșitul trimestrului IV 2020 a constituit 8.859,9 lei, majorându-se cu 13,4%, iar câștigul salarial mediu lunar în sfera bugetară a constituit 7.949,7 lei, majorându-se cu 21,1%.

Evoluția sectorului organizațiilor de creditare nebankare din Republica Moldova (în continuare OCN) demonstrează că acesta deține o pondere relativ mică în economia statului, comparativ cu sectorul bancar, dar acoperă un segment esențial, oferind credite persoanelor individuale și întreprinderilor mici și mijlocii pe întreg teritoriul țării. Piața OCN este extrem de competitivă, cu peste 150 de companii înregistrate. În

anul 2020 s-a acutizat și concurența cu băncile comerciale, care dezvoltă intens produsele de microfinanțare, cu scopul atragerii clienților din segmentul nebanca, oferind dobânzi mai joase la produsele de creditare.

Conform datelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare (în continuare CNPF), în anul 2020, activele sectorului OCN a constituit total 10.567.253.771 lei, **cu 1,58% mai puțin** comparativ cu sfârșitul anului 2019, iar portofoliul de credite acordate a constituit 9.578.483.686 lei, **cu 2,38% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului 2019.

Conform datelor disponibile pentru 9 luni 2020, portofoliul de credite acordate în sectorul Asociațiilor de Economii și Împrumut (în continuare AEÎ) a constituit 965.726.965 lei, **cu 2,86% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului precedent. Capitalul AEÎ per ansamblu a atins valoarea de 358.191.154 lei, **cu 8,27% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului precedent. Ambii indicatori au reflectat creștere pentru 9 luni, dar comparația datelor va fi mai corectă doar la prezentarea datelor pentru întregul an 2020.

2. INFORMAȚIE GENERALĂ

O.C.N. "Corporația de Finanțare Rurală" S.A. (în continuare Corporația) este o companie privată, care își desfășoară activitatea în scopul obținerii profitului în favoarea acționarilor săi, în temeiul Legii privind organizațiile de creditare nebanclară, altor acte normative, statut și a regulamentelor interne.

Pentru atingerea scopului sus menționat, Corporația practică următoarele activități:

- a) acordarea creditelor;
- b) leasingul financiar;
- c) prestarea serviciilor aferente creditelor acordate;
- d) acordarea serviciilor de intermediere în asigurări în calitate de agent bancassurance.

Activitatea de bază a Corporației totuși este acordarea creditelor, în special AEÎ, persoanelor juridice cu capital integral privat, persoanelor fizice care desfășoară activități de întreprinzător și persoanelor fizice pentru necesități personale.

Corporația finanțează majorarea capitalului circulant, investiții în mijloace fixe, acordă credite pentru îmbunătățirea condițiilor de trai și alte necesități ale populației.

Pe parcursul întregii activități, Corporația a reușit să se poziționeze ca o companie de creditare responsabilă și onestă față de clienții săi, oferind produse avantajoase și concurențiale. Modelul de afaceri, care este promovat de Corporație, se bazează pe relații durabile cu clienții și partenerii săi, pe respectul reciproc a condițiilor contractuale și transparentă maximă.

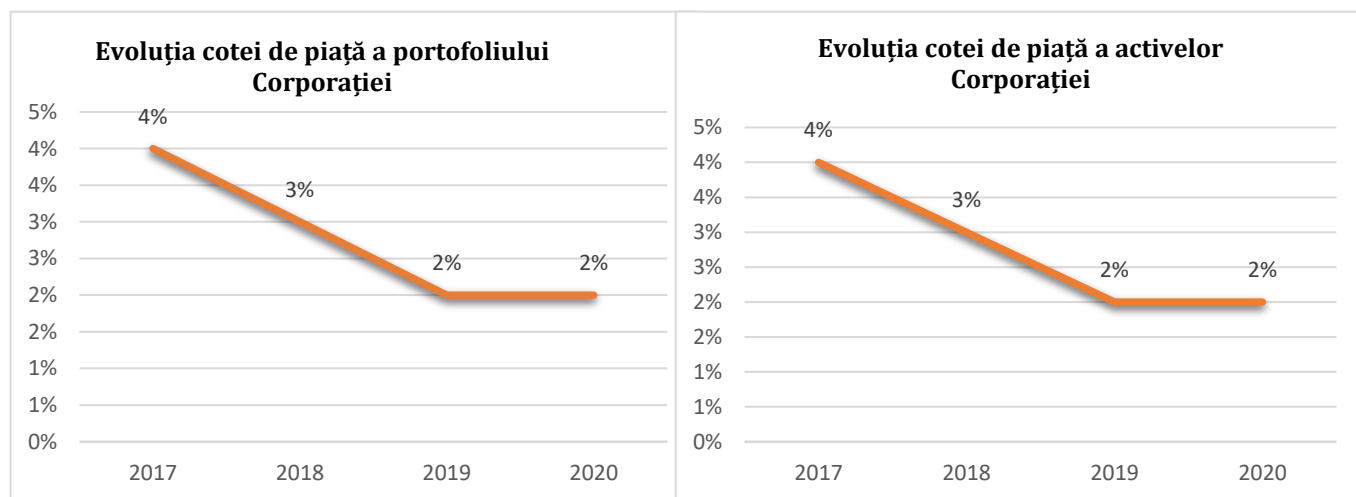
Corporația, prin dezvoltarea valorilor de guvernante și realizarea planurilor stabilite, contribuie la dezvoltarea nu numai portofoliului de credite, dar și a sistemului de microfinanțare, în special al segmentului AEÎ.

Structura acționarilor, pe parcursul anului 2020, a suferit o schimbare esențială. În baza unor prevederi legale și a unei hotărâri aprobate la adunarea generală extraordinară a Asociației Naționale Centrale a Asociațiilor de Economii și Împrumut (în continuare ANCAEÎ), care a avut loc la 20 decembrie 2019, a fost efectuată oficializarea participării ANCAEÎ în capitalul social al Corporației prin achiziționarea valorilor

mobiliare de la AEÎ. În așa fel, ANCAEÎ a achiziționat un număr de 54 665 acțiuni, ce constituie 92,67% din acțiunile nominative ordinare cu drept de vot, devenind acționar majoritar.

Sectorul OCN în anul 2020 a continuat dezvoltarea sa. La sfârșitul anului, portofoliul de credite acordate pe întregul sector atinge suma de 9.578.483.686 lei, **cu 2,38% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului 2019. Potrivit datelor prezentate de CNPF, privind activitatea organizațiilor nebancare a Republicii Moldova în 2020, Corporația se plasează pe locul 14, după valoarea activelor totale, pe locul 16, după portofoliul de credite acordate și pe locul 11, după nivelul profitului net obținut.

Poziția Corporației pe piața OCN-urilor s-a redus pe parcursul ultimilor ani, atât din punct de vedere al volumului activelor deținute, cât și a valorii portofoliului de credite acordate, astfel încât, dacă în 2015, Corporația ocupa poziția a 7-a pe piața de microcreditare, după volumul activelor și deținea o cotă de piață de 6.3% în activele totale ale pieței de microcreditare, în 2020, aceasta se află pe poziția 14, iar cota de piață a scăzut până la 2%. Această reducere este în primul rând un efect al creșterii concurenței în rândul OCN-urilor pe piața de microfinanțare, la care Corporația nu a răspuns la timp și eficient, printr-un plan dinamic de creștere sau măcar prin menținerea pozițiilor.

Pe parcursul anului 2020, Corporația a reușit să mențină cota de piață a portofoliului și activelor.

În decembrie 2019, într-un număr mare de țări la nivel mondial, a fost declanșată pandemia COVID-19. Evaluând gravitatea problemei, pentru a putea aborda mai eficient acțiunile de protecție contra pandemiei, la 17 martie 2020, Parlamentul Republicii Moldova a declarat starea de urgență pentru o perioadă de 60 de zile.

În contextul acestora au fost luate în calcul unele scenarii rezonabile, care sau analizat și sau luat în considerare de către organele de conducere ale companiei. S-a considerat, cu certitudine, că pandemia va avea un impact asupra solvabilității și a capacității de plată a clienților Corporației. De asemenea, pandemia va cauza apariția riscului aferent activității companiei și va influența asupra la rezultatele financiare pentru anul 2020. Cu toate acestea, compania a întreprins un șir de măsuri care au asigurat continuitatea proceselor de lucru. În special, au fost trecuți pentru munca la distanță personalul care puteau îndeplini funcțiile sale prin telefon sau folosind computerele/notebookurile, a fost asigurată respectarea legislației și a tuturor recomandărilor privind măsurile de prevenire a răspândirii epidemiei (distanța socială, dezinfectanți, ecrane de protecție și altele), iar personalul a fost informat și instruit privind aceste măsuri. Ședințele comitetelor de creditare și a Consiliului au fost organizate prin intermediul mijloacelor electronice.

Au fost emise dispoziții prin care experții de creditare să apeleze în mod activ clienții și să comunice despre modalitățile de plată on-line sau prin terminalele de plată, despre posibilitatea apelării privind restructurarea creditelor și anularea calcului penalităților, în cazul în care afacerea sau veniturile disponibile au fost afectate în mod semnificativ.

În anul 2020, la ședința comună a Consiliului ANCAEÎ și a Corporației din 15 iulie a fost discutat subiectul necesității efectuării unei analize ample (o evaluare diagnostică a Corporației) a activității Corporației pentru ultimii 5 ani. Pentru realizarea solicitării a fost organizat concurs de selectare a unei companii de consultanță conform criteriilor stabilite. Compania de consultanță, în baza analizei efectuate, avea ca sarcină de a întocmi un raport, în care se va reflecta următoarea informație despre Corporație:

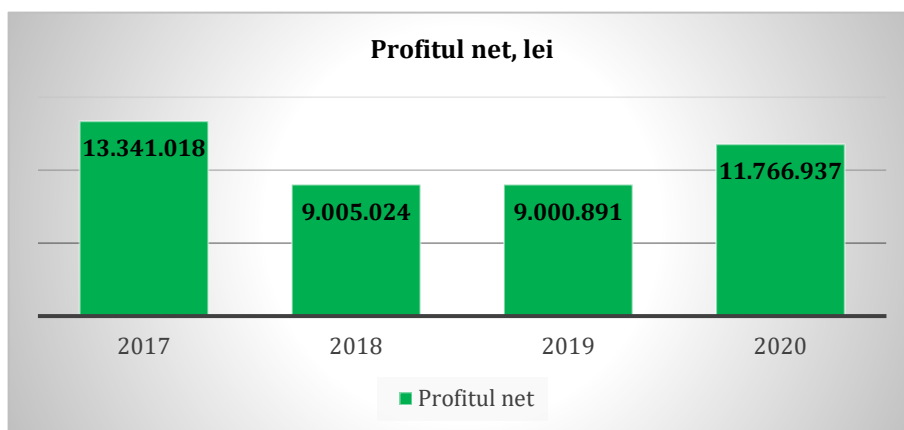
- (1) Poziționare pe piață OCN, guvernarea și structura operațională, procesele și portofoliul de creditare, structura și calitatea activelor și pasivelor, rezultatele financiare și operaționale.
- (2) Elaborarea recomandărilor privind obiectivele strategice, direcții de dezvoltare, necesitățile financiare, optimizarea structurii operaționale, politicilor și procedurilor.

În noiembrie anului 2020, membrilor Consiliului le-a fost prezentată analiza diagnostică a Corporației, prin care s-a dovedit că activitatea companiei necesită o actualizare complexă și o restructurare după obiective noi, la fel este necesar de a elabora și a aproba o strategie de dezvoltare pentru o perioadă de 3-5 ani, de a accelera utilizarea metodelor de lucru avansate în activitatea de creditare.

3. INDICATORI FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ

Profitul net obținut de Corporație în anul 2020 s-a majorat comparativ cu anul precedent. În pofida crizei economice, provocate de pandemia COVID-19 și calamitățile naturale, care a avut impact esențial asupra domeniului de activitate și a influențat în mod negativ asupra veniturilor, Corporația, conform raportului privind veniturile și cheltuielile, a obținut profit net în sumă de **11.766.937 lei**, cu **31% mai mult** comparativ cu anul 2019 și cu **26% mai mult** comparativ cu profitul stabilit în planul de activitate pentru 2020 (9.302.811 lei).

Corporația și-a atins indicatorul planificat la capitolul profitului net pentru anul 2020 grație gestionării eficiente a surplusului de lichidități, economiilor obținute la capitolul cheltuieli operaționale și costul fondurilor, prin fortificarea și consolidarea personalului companiei, modificarea produselor de creditare, reacționarea operativă la factorii negativi de influență asupra activității.

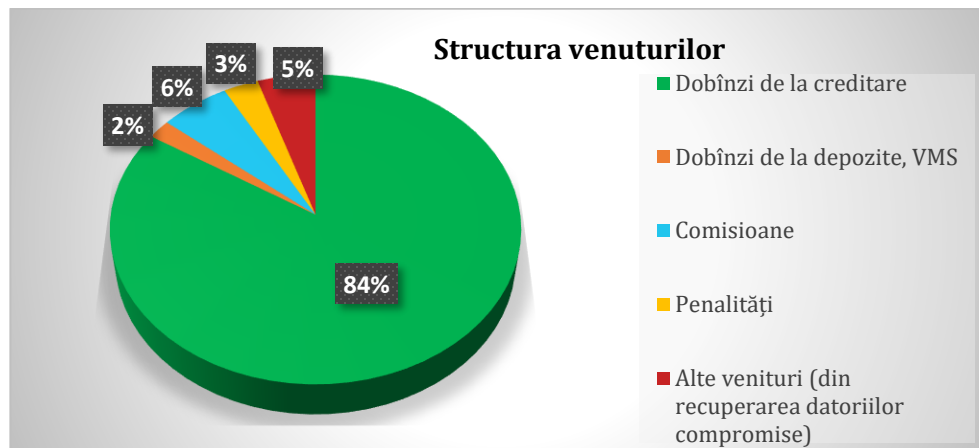

Venitul din activitatea operațională de bază, în anul 2020, a constituit 29.040.021 lei, cu **7,06% mai puțin** comparativ cu anul 2019. Micșorarea venitului se datorează scăderii esențiale a portofoliului de credite acordate, în special în segmentul creditelor acordate AEÎ.

Componentele de bază în structura venitului brut constituie dobânzile de la acordarea creditelor, dobânzile de la depozite, și VMS, comisioane, penalități, venituri din recuperarea creanțelor înregistrate la extrabilanț.

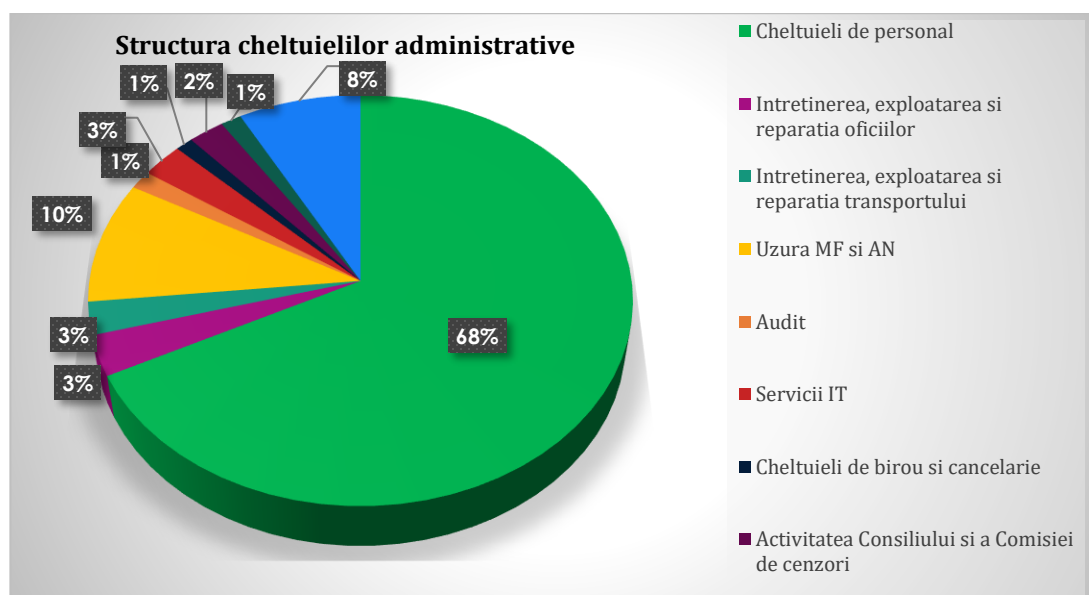
În anul 2020, s-a obținut venituri din dobânzi 24.127.362 lei, din care 9.282.373 lei (32%) de la credite acordate la credite AEÎ și 14.844.990 lei (51%) de la credite acordate altor tipuri de clienți.

Cheltuielile administrative în anul 2020 au constituit 12.939.704 lei, **cu 20,25% mai puțin** comparativ cu anul 2019. Ele constituie 92% din total cheltuieli ai Corporației și sunt supuse analizei complexă în procesul de optimizare structurală.

Optimizarea cheltuielilor de personal, care constituie 68% din cheltuielile administrative, a fost efectuată pe principiul eliminării adaosurilor și compensărilor nejustificative, în perioada micșorării portofoliului și volumului de credite acordate. Reducerea cheltuielilor de transport se datorează micșorării numărului de deplasări către AEÎ, care se efectuau cu scopul examinării cererilor de credit. La examinarea cererilor de credit din partea AEÎ a fost testată și aplicată procedura de analiză la distanță, care a redus utilizarea autoturismelor și respectiv cheltuielile de deplasare.

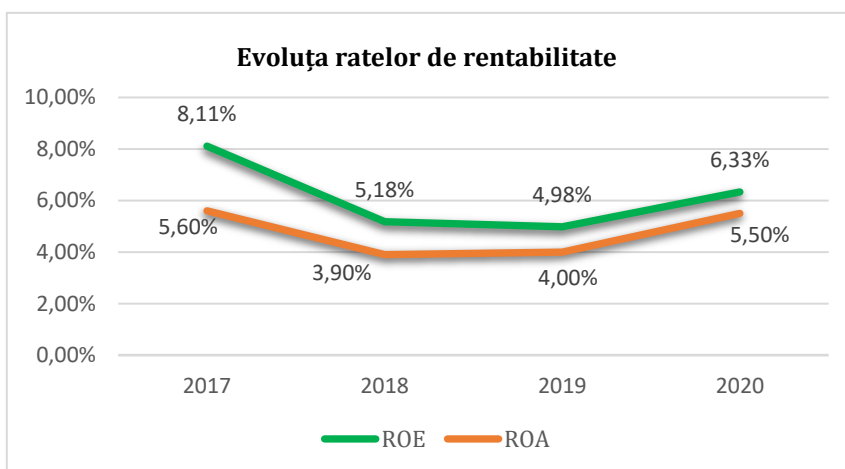

Activele ale Corporației la sfârșitul anului 2020 au constituit 211.089.818 lei, **cu 3,97% mai puțin** comparativ cu sfârșitul anului 2019, micșorând valoarea activelor generatoare de dobândă.

Pasivele (sursele de finanțare) ale Corporației sunt formate de datoriile și capitalul propriu, care constituie respectiv 11% și 89% din total. La sfârșitul anului 2020, creditele și împrumuturile primite au constituit 22.713.481 lei, cu **33,09% mai puțin** comparativ cu sfârșitul anului 2019.

În anul 2020, Corporația a continuat colaborarea eficientă cu partenerii săi de bază, în special Instituția Publică „Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă”, care gestionează sursele disponibile din fondurile proiectelor internaționale (RISP-11, FIDA R1) și de la care a fost atrasă suma de 22.713.481 lei total.

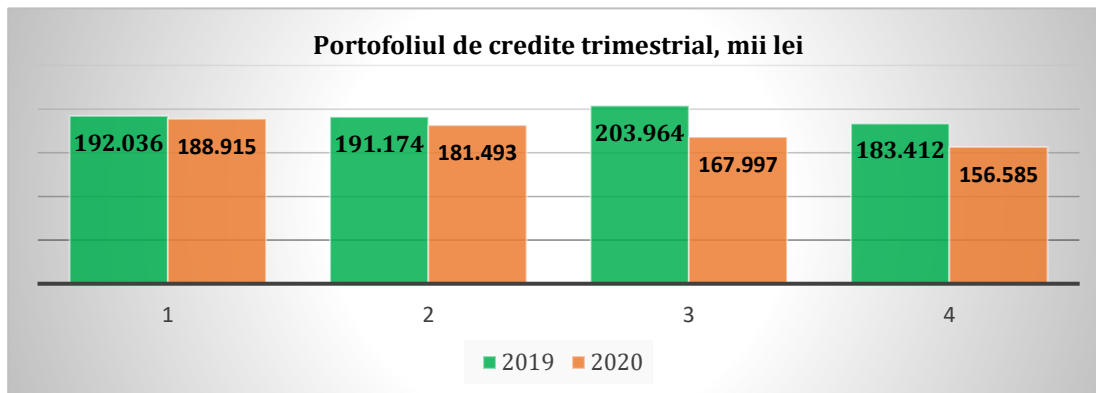
Indicatorii de rentabilitate pentru anul 2020 reflectă o majorare, comparativ cu anii precedenți. Astfel, la sfârșitul anului 2020, rentabilitatea capitalului (ROE) și activelor (ROA) au constituit respectiv 6,33% și 5,50%.

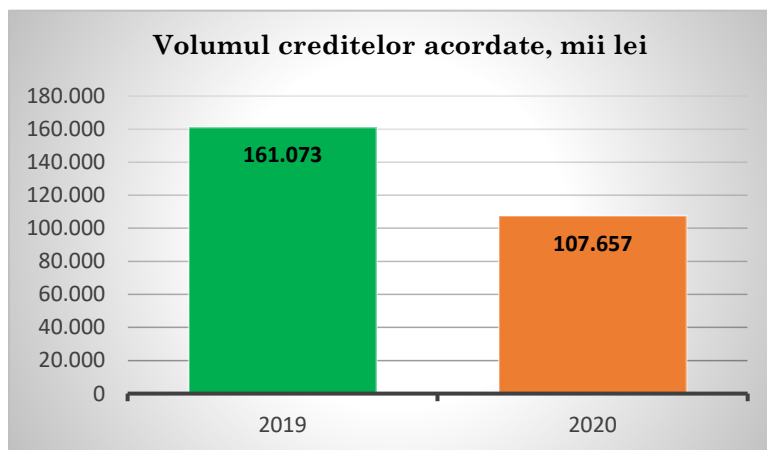
4. ACTIVITATEA DE CREDITARE

Portofoliul de credite

În anul 2020, portofoliul de credite acordate a înregistrat o scădere considerabilă. La sfârșitul anului 2020, portofoliul de credite constituia 156.585.726 lei, **cu 15% mai puțin** comparativ cu portofoliul de credite în anul 2019.

Volumul creditelor acordate în anul 2020, la fel, a suferit o scădere. Suma totală a creditelor eliberate a constituit 107.657.190 lei, **cu 33% mai puțin** comparativ cu volumul acordat în anul 2019.

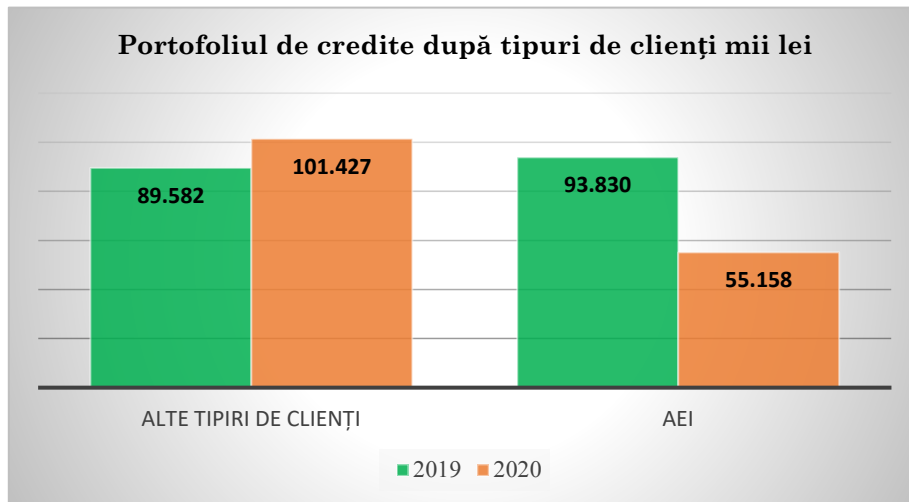

Acest rezultat a fost determinat de următorii factori:

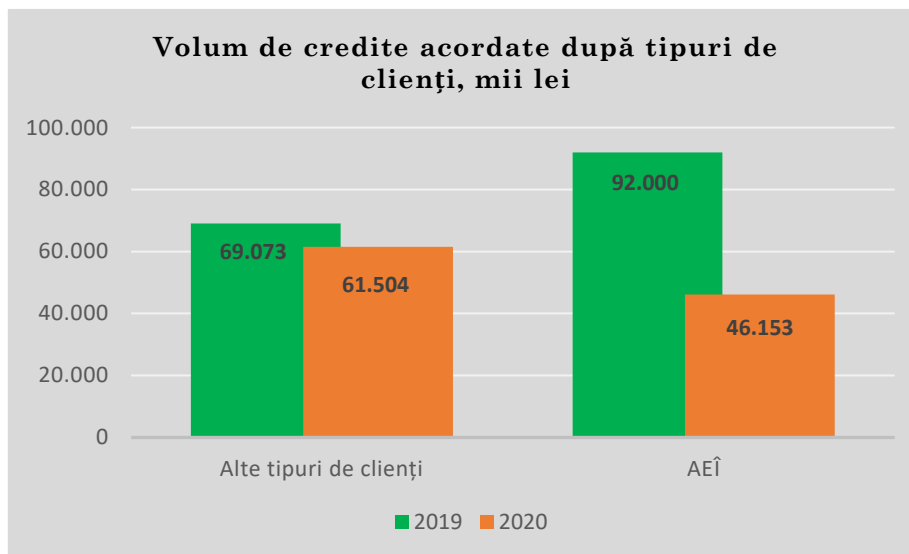
- *Lipsa solicitărilor de creditare din partea unor AEÎ și a solicitărilor de creditare în volum redus din partea altor AEÎ;*
- *Stoparea temporară activității pe durata instalării carantinei și izolarea personalului din oficiile companiei;*
- *Lipsa obiectivelor strategice și alegerea nerezonabilă a priorităților în activitatea de bază pe termen mediu.*

Structura portofoliului de credite

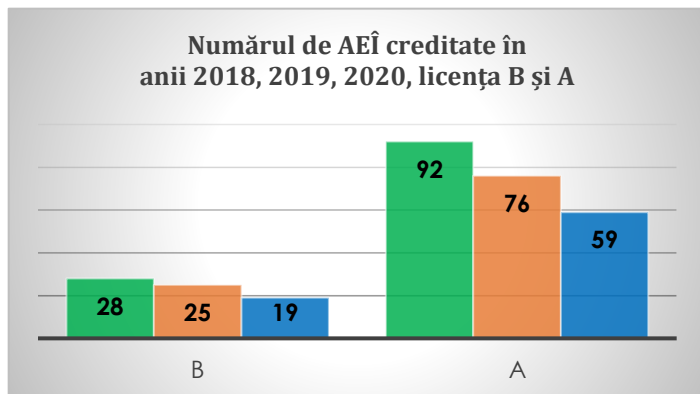
Structura portofoliului de credite după tipuri de clienți la sfârșitul anului 2020 se prezintă în următorul fel:

În anul 2020, AEÎ-lor li s-a oferit credite în volum de 46.153 mii lei, **cu 50% mai puțin** comparativ cu volumul acordat în anul 2019, iar altor tipuri de clienți li s-a acordat credite în volum de 61.504 mii lei, **cu 11% mai puțin** comparativ cu volumul acordat în anul 2019.

Analiza datelor demonstrează o scădere a volumului de creditare, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2019, la ambele direcții de creditare, dar scăderea creditării AEÎ a avut un efect mult mai semnificativ. Această tendință se menține din anii precedenți (2018-2019) și are unele motive complexe.

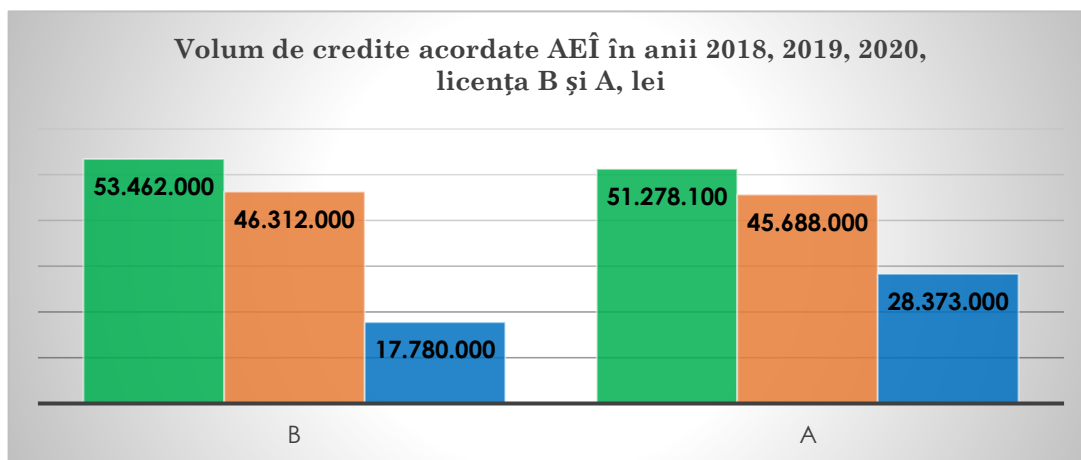

Numărul de AEÎ, care au primit credite în anul 2020, este în scădere cu 23 de AEÎ, comparativ cu anul 2019.

În anul 2018 au primit credite 120 de AEÎ, în 2019 s-au creditat 101, iar în 2020 doar 78.

În dependență de tipul licenței AEÎ, volumele de credite acordate sunt următoarele:

posesorii de licență tip B au primit în 2020 credite în volum de 17.780 mii lei, **cu 62% mai puțin** comparativ cu volumul de credite primit în anul 2019, iar posesori de licență de tip A au primit în 2020 credite în volum de 28.373 mii lei, **cu 38% mai puțin** comparativ cu volumul de credite primit în anul 2019.

Calitatea portofoliului de credite

Indicatorul calității portofoliului PAR>30 zile, pentru anul 2020, constituie 2,83 și demonstrează încadrarea în normele stabilite, după ascensiunea rapidă a indicatorului în perioada declanșării stării excepționale în Republica Moldova și perioada post-carantină.

Pe parcursul anului 2020, comitetul de creditare al Corporației a luat decizii privind restructurarea graficilor de rambursare ale creditelor, pentru 78 de clienți (la solicitarea lor), soldul cărora în total

constituia 9.919.643 lei. Cererile a 57 de clienți au fost examinate în perioada stării excepționale și au ca bază consecințele pandemiei COVID-19. La acești clienți li s-a oferit vacanță la achitarea creditului până la 01.10.2020, distribuind soldurile active în lunile din perioada rămasă a contractelor, iar restanța dobânzii la momentul restructurării a fost amânate odată cu prima plată a creditului.

La 31 decembrie 2020, doar 9 clienți din 78 au avut restanță mai mare de 30 zile, suma totală a soldurilor constituind 798.845 lei, ce reprezintă 8% din suma totală restructurată.

Pe parcursul anului 2020, înregistrarea creditelor compromise în contul extrabilanțier nu s-a efectuat, din contra, a fost restabilită suma creanței de 615.729 lei, din care 77.926 lei au fost recuperate din restanțele formate de către AEÎ, iar 537.803 lei din restanțele formate de către alte tipuri de clienți.

5. MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE

Principalele obiective în domeniul resurselor umane în 2020 au fost următoarele: evaluarea capacităților a personalului, dezvoltarea lor profesională, menținerea factorului motivațional în rândul angajaților.

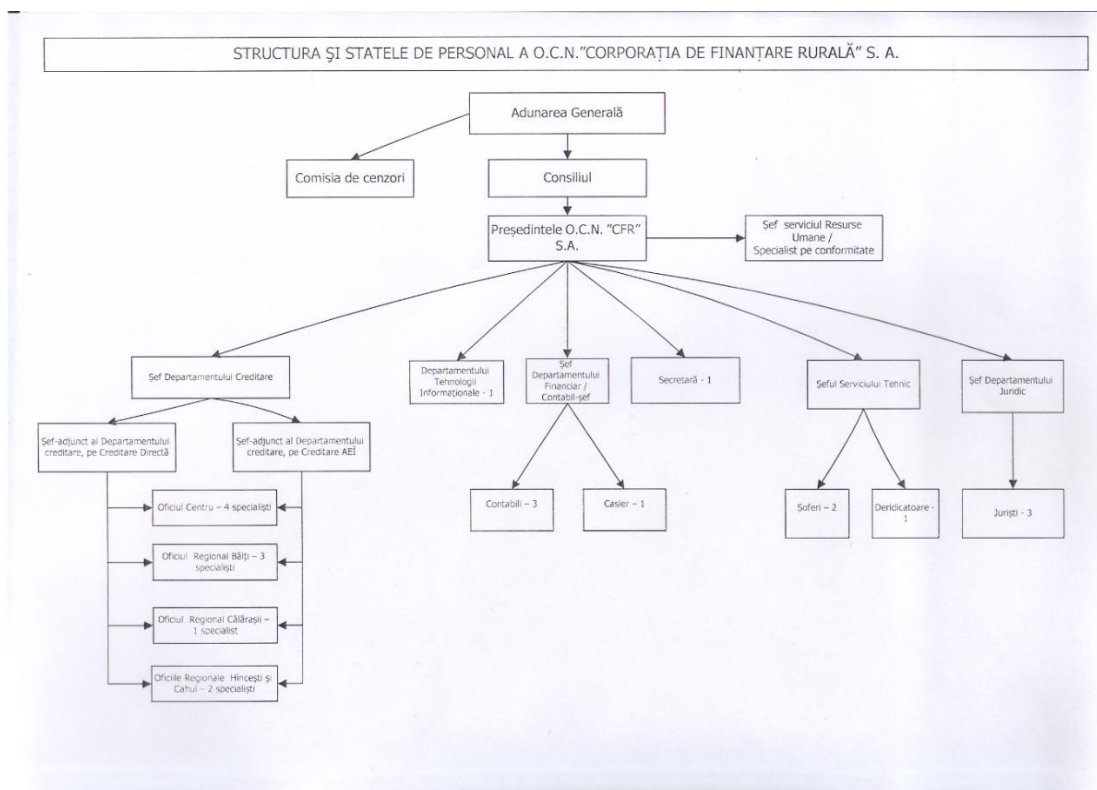
Echipele Corporației este formată din 27 de persoane și este structurată în departamente și servicii, care acoperă necesitățile curente, generate de activitatea de bază.

Corporația, pe toată durata activității sale, a pus accentul pe satisfacerea factorilor motivaționali în lucrul angajaților și a asigurat condiții confortabile de îndeplinirea funcțiilor de serviciu pentru contribuirea maximă la rezultatele pozitive a companiei.

Pentru Corporație, este foarte important ca angajații să dorească o creștere și o dezvoltare pe plan personal și profesional, iar politica internă să aibă ca scop oferirea oportunității de creștere individuală pentru toți membrii echipei.

Corporația încearcă să creeze un mediu de muncă motivant și dinamic, productiv și corespunzător unor standarde de angajare înalte.

Structura Corporației la sfârșitul anului 2020 se prezenta în următorul fel:

La moment, compania dispune de 3 oficii secundare care deservesc clienții preponderent zonelor în care se situează.

Oficiul Bălți acoperă regiunea Nordul a țării, oficiul Chișinău deservește locuitorii capitalei și raioanelor centrale, iar oficiul Hâncești localitățile din Sudul țării.

Pentru anul 2021 se planifică următoarele acțiuni legate de managementul resurselor umane:

- Efectuarea evaluării performanțelor angajaților după modele noi;
- Crearea oportunităților de dezvoltare prin oferirea cursurilor/treningurilor necesare;
- Optimizarea proceselor administrative legate de personal;
- Corelarea salariilor și plăților compensatoare cu strategia și planul financiar a Corporației;

4. MANAGEMENTUL RISCURILOR

Corporația gestionează riscurile prin practica sistematică de evaluare a proceselor interne, identificându-le într-un mod eficient și la timp.

Cele mai importante riscuri financiare la care este expusă Corporația sunt următoarele: ***riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul ratei dobânzii.***

RIScul DE CREDIT

Riscul de credit asociat clienților este definit ca riscul de pierderi ce rezultă din neîndeplinirea potențială a obligațiilor contractuale de plată.

Managementul riscului de credit se bazează pe respectarea principiilor de desfășurare a activității de creditare a companiei:

- Analiza detaliată a capacității de plată a clienților;
- Documentarea evaluării riscului de credit;
- Evitarea riguroasă a supra îndatorării clienților;
- Stabilirea relațiilor de încredere pe durata contractuală și menținerea comunicării cu clienții;
- Monitorizarea continuu a rambursării creditelor;
- Managementul strict al restanțelor;
- Realizarea dreptului de gaj în caz de nerambursare a creditului;
- Menținerea și dezvoltarea angajaților instruiți și motivați;
- implementarea proceselor prudente și documentate;
- Respectarea "principiului celor patru ochi".

RIScul DE LICHIDITATE

Riscul de lichiditate (risc de insolvabilitate) reprezintă pericolul că compania nu va fi capabilă să îndeplinească, integrat sau la timp, propriile obligațiuni de plată curente și viitoare. Riscul de lichiditate (riscul de finanțare) este pericolul că nu vor putea fi obținute finanțării adiționale sau că investițiile vor putea fi obținute doar la rate ridicate ale dobânzii.

Fluxul de numerar este instrumentul conceput pentru a oferi managementului o imagine realistă a situației viitoare. Acesta include situația actuală/prognoze aferente plasărilor în conturi

depozitare sau în alte instrumente financiare, plățile ce urmează a fi efectuate, fondurile noi și evoluția creditelor, etc. Riscul de lichiditate cu o strictă regularitate este măsurat și limitat, bazându-se pe analiza GAP-urilor de lichiditate care se calculează utilizând maturitatea contractuală a activelor și datoriilor.

Abordarea companiei, în ceea ce privește gestionarea lichidităților, este de a evalua în mod continuu poziția de lichiditate și de a menține resurse lichide, suficiente pentru a-și îndeplini obligațiunile de plată scadente.

RISCU RATEI DOBÂNZII

Riscul de dobândă este riscul pierderilor excesive cauzate de neconcordanțe dintre evoluția ratelor dobânzii aferente activelor și datoriilor.

Instrumentele principale de evaluare a riscului ratei dobânzii sunt analiza GAP-ului ratei dobânzii, stress testele cu valori prognozate și critice, setarea limitelor aferente valorii capitalului. Evaluarea riscului ratei dobânzii este bazată pe o analiză a decalajului ratei dobânzii, stabilind impactul valorii economice asupra veniturilor și capitalului, făcând astfel posibilă compararea riscului cu limitele stabilite.

Riscurile gestionate nu se limitează la cele relatate, dar au o influență mai redusă față de activitatea companiei.

5. OBIECTIVELE PENTRU ANUL 2021

- A. Creșterea portofoliului de credite;
- B. Menținerea calității portofoliului de credite;
- C. Îndeplinirea indicatorilor de performanță financiari planifica;
- D. Renovarea oficiilor secundare și sediului Corporației;
- E. Optimizarea cheltuielilor la nivel planificat;
- F. Implementarea unui program informațional destinat organizării proceselor interne de lucru și asigurarea controlului asupra îndeplinirii sarcinilor stabilite;
- G. Ajustarea proceselor de creditare după obiectivele strategice ale Corporației;
- H. Modificarea structurii organizatorice a Corporației și statelor de personal după necesitățile noi a proceselor de creditare;
- I. Modificarea modelului de evaluare și apreciere lucrului efectuat de personalul companiei;